

PISANKI, KRASZANKI, JAJKA MALOWANE

Na dobry początek poznawania metod zdobienia dawniej i dziś zapraszam Was Słowiki do wysłuchania piosenki

Pisanki, kraszanki <https://youtu.be/K2ltR0s8eqw>

KRASZANKI CZYLI PISANKI JEDNOBARWNE

W celu zrobienia KRASZANKI należy jajko zanurzyć w barwniku. Dziś mamy już gotowe farbki do kraszenia jajek, ale zachęcam, by tak jak dawniej wykorzystywać produkty naturalne. **W celu uzyskania lepszego efektu jajka należy w tym wywarze ugotować.** Sprawdź się Wam tutaj naturalne barwniki

- KOLOR ŻÓŁTY, ŻŁOTY - łupiny z cebuli, kurkuma
- BRAŹOWY – łupiny z cebuli, esencja z herbaty, świeże łupiny orzecha włoskiego
- CZERWONY, RÓŻOWY – łupiny cebuli czerwonej, sok z buraków z kroplą octu
- NIEBIESKI - borówka amerykańska
- CZARNY - kory dębowej kolor czarny
- POMARAŃCZOWY – dynia, sok z marchwi z kroplą octu
- BIAŁY – wkładamy ugotowane na twardo jajka na kilka minut do wody z dodatkiem octu.

PRZEPIS NA WYWAR

Wybrane składniki roślinne wkładamy do garnka, mieszamy z gorącą wodą i pozostawiamy na 24h. Na drugi dzień musimy doprowadzić do wrzenia i gotować jeszcze ok. 5 min. Dobrze dolać kilka kropel octu. Przecedzamy barwnik przez sitko, aby została nam sama kolorowa woda i do niej wkładamy jajka.

BARWIENIE NA ZIMNO

Ugotowane jajka należy włożyć do gorącego wywaru i czekać do wystygnięcia.

BARWIENIE NA CIEPŁO (daje mocniejszy kolor)

Jajka surowe wkładamy do zimnej wody z barwnikiem roślinnym i gotujemy.

DRAPANKI

KRASZANKI, które są ozdobione wzorami wyskrobanymi na skorupce jajka ostrym narzędziem.

BATIKOWE PISANKI

 zdobione wzorami z wosku

<https://youtu.be/pDB9UighqMg> (więcej o batikowych pisankach, filmik z Muzeum Etnograficznego w Toruniu)

Przy tej metodzie potrzebna będzie osoba dorosła, gdyż mamy do czynienia z gorącym, płynnym woskiem, który za pomocą patyczka, szpilki (dla ułatwienia wbić do ołówka, aby wygodniej było „rysować”) nanosimy na skorupkę tworząc wymyślone wzory. Tak ozdobione jajko wkładamy do barwnika, potem bardzo delikatnie zeskrobujemy wosk.

PISANKI MALOWANE

Metoda prosta, dostępna dla każdego – malowanie farbami wodnymi lub akrylowymi.

PISANKI AŻUROWE

Takie pisanki od niedawna spotykane są w Polsce. Do ich wykonania potrzeba specjalistycznego sprzętu. Po wycięciu wcześniej wyrysowanych ołówkiem wzorów, jajko zostawia się białe lub barwi farbą akrylową. Następnie wybranym kolorem, maluje się wokół dziurek dekoracje przy użyciu tzw. konturówek do szkła. Taką techniką ozdabia się najczęściej wydmuszki większe, z jaj indyjskich, gęsich, strusich.

PISANKI OKLEJANE

PISANKI OKLEJANE najbardziej są znane w łowickim i na Kurpiach, bo te rejony słyną z papierowych wycinanek, które są przyklejane do jajek. Tu też okleja się pisanki rdzeniem sitowia i kolorową włóczką.

PISANKI ZDOBIONE KORONKAMI, TKANINĄ I WSTĄŻKAMI

Pisanki ozdabiane własnoręcznie wykonanymi koronkami. Dla lepszego efektu jajko wcześniej można zafarbować (patrz KRASZANKI). Do zdobienia można użyć kordonka, kawałki wyciętych koronek, serwetek.

Pisanki oklejone tkaniną pochodzą lat 70.–80. XX w. Wycinano z niej 4 kliny, które przyklejano do skorupki, a łączenia maskowano ozdobną tasiemką. Można użyć jednego lub wielu kolorów (pisanki „patchworkowe”). Najnowsza technika - „karczochowa”, polega na ozdabianiu jajek atłasowymi wstążeczkami (metoda sprawdza się na jajkach styropianowych).

Zdjęcia pochodzą ze strony Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu